

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра комп'ютерних наук та інженерії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан/директор

Сотнікова Т.Г.

“ 27 ” 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК11 ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти

доктор філософії

(бакалавр, магістр)

Факультет / інститут (назва інституту, факультету)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Інформаційних технологій та електроніки	12 Інформаційні технології	122 Комп'ютерні науки	Комп'ютерні науки

Розробник: Рязанцев О.І., зав. кафедри КНІ, д.т.н., професор

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

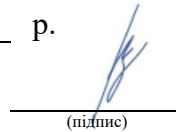
Робоча програма затверджена на засіданні

кафедри комп'ютерних наук та інженерії

(назва кафедри)

Протокол № 11 від 07 05 20 24 р.

Завідувач кафедри:

(підпис)

Рязанцев О.І.

(прізвище та ініціали)

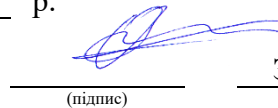
Схвалено методичною комісією

Факультету інформаційних технологій та електроніки

(назва факультету/інституту)

Протокол № 06 від 25 06 20 24 р.

Голова методичної комісії:

(підпис)

Захожай О.І.

(прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Профіль дисципліни (мета, предмет, завдання, знання і навички)

Мета проведення педагогічної практики: забезпечити майбутнім докторам філософії оволодіння різноманітними формами, методами та новітніми технологіями навчання. Це включає розвиток умінь виносити теоретичні знання в практичну діяльність, формування професійної свідомості, виховання потреби в постійному вдосконаленні професійних знань та навичок, а також розвиток творчого потенціалу кожного здобувача.

Методом науково-педагогічної практики для здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем спеціальності "Комп'ютерні науки" є формування педагогічних компетентностей, необхідних для ефективного навчання, керівництва та підтримки студентів у галузі комп'ютерних наук. Основні з педагогічної практики включають:

1. Засвоєння методології викладання комп'ютерних наук — формування навичок планування та проведення занять, які спрямовані на розвиток критичного мислення, розуміння основних концепцій та інтеграцію сучасних інструментів і технологій у навчальний процес.

2. Розвиток комунікативних та презентаційних навичок — для успішної передачі складної інформації, пояснення теоретичних основ та практичних аспектів комп'ютерних наук на різних рівнях складності.

3. Розширення знань у сфері освітніх технологій — зокрема, використання сучасних цифрових інструментів і платформ, що підвищують ефективність викладання, а також ознайомлення з методами дистанційного навчання, актуальними в комп'ютерних науках.

4. Формування професійної етики та педагогічної культури — здобувачі мають навчитися керуватися етичними принципами у викладанні, сприяючи повазі до інтелектуальної власності та підтримуючи справедливе та інклюзивне середовище для студентів.

1.2. Програмні компетентності

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері комп'ютерних наук, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результат якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення/

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК05. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті у сфері комп'ютерних наук.

СК07. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

1.3. Програмні результати навчання

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми комп'ютерних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН09. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес інновації комп'ютерних наук.

РН11. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері комп'ютерних наук, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

1.4. Навчальна робота за дисципліною

Педагогічна практика здобувачів вищої освіти зі спеціальності "Комп'ютерні науки" третього освітньо-наукового рівня також сприяє розвитку важливих міждисциплінарних і педагогічних компетентностей, серед яких:

1. Інтеграція дослідницьких підходів у навчання. Важливим аспектом є включення в навчальні програми нових результатів досліджень, демонстрація їх прикладного застосування та залучення студентів до дослідницької діяльності. Для цього аспіранти розвивають навички проектування та моделювання, вивчають принципи алгоритміки, штучного інтелекту, машинного навчання та великих даних.

2. Розробка дидактичних матеріалів та ефективне управління аудиторією. Практика дозволяє розвинути здатність до підготовки різнопланових навчальних матеріалів, таких як лекційні та практичні завдання, лабораторні роботи та дослідницькі проекти, що відповідають сучасним вимогам у галузі комп'ютерних наук.

3. Професійний розвиток та розуміння сучасних освітніх технологій. Педагогічна практика допомагає навчанню здобувачів використовувати інтерактивні методи навчання (гейміфікацію, симуляцію, віртуальні лабораторії), що мають особливу цінність для сучасної комп'ютерної освіти. Здобувачі також вчаться організовувати поняття з урахуванням дистанційних платформ, таких як Moodle, Zoom або Microsoft Teams, що підходять для гнучкого та інтерактивного навчання.

4. Оцінка та зворотний зв'язок. Важливим компонентом є навички створення ефективних методів оцінювання успішності студентів, аналізу результатів та надання конструктивного зворотного зв'язку, що спонукає до покращення результатів.

Таким чином, педагогічна практика створює базу для майбутніх науково-педагогічних кадрів, здатних як до проведення фундаментальних досліджень, так і до впровадження новітніх знань в освітній процес.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Семестр: 1,2,3,4 семестри.

Обсяг дисципліни: кредитів ECTS – 4

Кількість годин									
денна форма					заочна форма				
всього	у тому числі				всього	у тому числі			
	лк	с	пз	ср		лк	с	пз	ср
120				120	120				120

Вид контролю: залік

Мова навчання: українська

Спосіб навчання: аудиторне навчання, заочне (дистанційне)

Консультативна допомога: консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у викладача курсу або звернувшись з письмовим повідомленням електронною поштою за адресами ce@snu.edu.ua, a_ryazantsev@snu.edu.ua

Передумови для вивчення

Дисципліни, що забезпечують		
Семестр	Найменування дисципліни	Найменування теми

2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Вид заняття	Стислий зміст	Засоби оцінювання і методи демонстрування результатів навчання	Кількість отримуваних балів (max.)
Тема 1. Нормативні документи, що регулюють організацію навчального процесу у закладах вищої освіти.			
Самостійна робота	Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію навчального процесу в закладах вищої освіти, охоплює вивчення ключових правових актів, таких як Закон України "Про вищу освіту" та нормативних актів Міністерства освіти і науки України, які регулюють організацію освітньої діяльності. Це передбачає вивчення	Участь в обговоренні.	20

	норм, що стосуються структури освітніх програм, вимог до кваліфікаційного рівня викладачів, умов проходження практики, оцінювання знань студентів, акредитації.		
Тема 2. Нормативні документи закладу вищої освіти СНУ ім. В. Даля. Організація освітньої діяльності.			
Самостійна робота	Знання нормативних документів, структури і системи організації діяльності закладу вищої освіти СНУ ім. В. Даля та кафедри КНІ в загальній системі управління університетом, з її функціями в освітньому процесі, а також розподіл обов'язків серед викладачів для ефективної викладацької діяльності.	Участь в обговоренні.	20
Тема 3. Вивчення структури, системи організації роботи кафедри КНІ, а також особливостей навчальної, методичної, науково-дослідної та організаційної діяльності.			
Самостійна робота	Ознайомлення з напрямками роботи кафедри і науково-професорським складом, а також з навчальною, методичною, науково-дослідною та організаційною роботою викладачів. Особливу увагу приділяють питанням навчальної роботи, яка забезпечує підтримку студентів у навчанні та їх адаптацію. Методична робота кафедри охоплює розробку та вдосконалення робочих навчальних програм, підготовку методичних матеріалів, проведення семінарів та підвищення кваліфікації. Наукова діяльність включає організацію та підтримку, публікацію наукових праць та проведення наукових заходів, досліджень. Організаційна робота здійснюється в координації освітньої діяльності, плануванні навчального процесу, участі у формуванні кадрового складу та управлінні навчальними ресурсами.	Участь в обговоренні.	20

Тема 4. Підготовка планів-конспектів навчальних занять, їх узгодження та затвердження з керівником практики. Проведення занять здобувачем вищої освіти.			
Самостійна робота	<p>Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнє утворення є етапом для здобувачів під час проходження педагогічної практики. Цей процес включає декілька основних етапів:</p> <p>1. Розробка навчальних планів-конспектів. Аналіз робочої навчальної програми та планування змісту кожного завдання відповідно до тематики курсу, навчальних цілей та вимог кафедри.</p> <p>2. Узгодження та затвердження з керівником практики. Готові плани-конспекти видаються на розгляд керівникові практики, що забезпечує перевірку відповідності методичних матеріалів стандартам і вимогам навчальної програми.</p> <p>3. Проведення занять. Після затвердження плану здобувач проводить заняття відповідно до розробленого конспекту. Ці етапи дозволяють здобувачу набути досвіду в розробці методичних матеріалів та проводити заняття, що є важливою складовою його педагогічної практики.</p>	Участь в обговоренні.	20
Тема 5. Планування та організація роботи над написанням і захистом науково-дослідницької роботи. Самостійне вивчення сучасних методів вирішення складних питань, пов'язаних з новими інтерпретаціями певних наукових проблем, які є темою дисертаційного дослідження.			
Самостійна робота	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним, комплексним дослідженням, яке спрямоване на вирішення важливої наукової проблеми в галузі 12 Інформаційні технології. Її результати повинні представити оригінальний внесок у розвиток відповідної наукової сфери та бути опублікованими у спеціалізованих виданнях. Наукова складова освітньо-наукової програми виконується за індивідуальним планом дослідницької роботи здобувача вищої освіти і стає</p>	Участь в обговоренні.	20

	невід'ємною частиною навчального плану підготовки в аспірантурі.		
Тема 6. Захист звіту з педагогічної практики			
Самостійна робота	Підготовка та оформлення звіту за результатами проходження педагогічної практики, в якому розкрито зміст виконаної роботи. Захист звіту за результатами проходження педагогічної практики.	Участь в обговоренні.	20
Залік			120

3 РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Номер теми	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
лк		с	пз	завд	с.р.	лк		с	пз	завд	с.р.	
4-й семестр												
1	20					20	20					20
2	20					20	20					20
3	20					20	20					20
4	20					20	20					20
5	20					20	20					20
6	20					20	20					20
Всього годин	120					120	120					120

4 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС
90 – 100	A
<p><u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, робить аргументовані висновки, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.</p> <p><u>Вміти:</u> Студент вміє глибоко аналізувати навчальний матеріал, робить висновки, порівнює отриману інформацію з власним досвідом, впевнено та творчо застосовує отримані знання з метою вирішення поставлених практичних завдань.</p>	
82 – 89	B
<p><u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.</p> <p><u>Вміти:</u> Студент самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.</p>	

74 – 81	C
<p><u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.</p> <p><u>Вміти:</u> Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою.</p>	
64 – 73	D
<p><u>Знати:</u> Здобувач вищої освіти знає основні поняття дисципліни. На рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків.</p> <p><u>Вміти:</u> Студент має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.</p>	
60 – 63	E
<p><u>Знати:</u> Студент знає навчальний матеріал поверхнево, фрагментарно.</p> <p><u>Вміти:</u> Здобувач має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.</p>	
35 – 59	FX
<p><u>Знати:</u> Студент має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки.</p> <p><u>Вміти:</u> Здобувач може планувати та виконувати частину завдання за допомогою викладача.</p>	
0 – 34	F
<p><u>Знати:</u> Студент не володіє навчальним матеріалом. Під час відповіді допускаються суттєві помилки.</p> <p><u>Вміти:</u> Здобувач виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>	

5 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для самостійного вивчення матеріалів курсу здобувачі використовують методичне забезпечення, яке розміщене на сайті Електронного університету СНУ ім. В. Даля, доступ до якого проводиться через Інтернет: <http://moodle2.snu.edu.ua/>.

6 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Закон України «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Положення про організацію освітнього процесу СНУ ім. В. Даля - <https://snu.edu.ua/index.php/informatsijna-kartka-dokumenta-72/>
4. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) № 261 від 23 березня 2016 р. (зі змінами 2019 р.) – <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.
5. Положення про аспірантуру і докторантуру СНУ ім. В. Даля- <https://snu.edu.ua/index.php/science/postgraduate/>
6. Положення про запобігання та виявлення академічної недоброчесності СНУ ім.В. Даля (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Polozhennya-pro-akademichnu-nedobrochesnist.pdf>)
7. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, І.С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 234 с.

8. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
9. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці: практикум / Я.В. Крушельницька. К. : КНЕУ, 2014. 351 с
10. Шапран О.І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. – 280 с.
11. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
12. Положення про запобігання та виявлення академічної недоброчесності СНУ ім.В.Даля <https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Polozhennya-pro-akademichnu-nedobrochesnist.pdf>